

Rewarding Learning

Uimhir Láirionaid

--	--	--	--	--

General Certificate of Secondary Education
January 2013

Uimhir Tarrthóra

--	--	--	--

Matamaitic

Aonad T3

(Le hÁireamhán)

Ardsraith

[GMT31]

GMT31

DÉ HAOINE 11 EANÁIR 9.15 am–11.15 am

AM

2 uair an chloig.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Láirionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Ní mór duit na freagraí a scríobh sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo. Ná scríobh lasmuigh den bhosca, nó áit ar bith eile ar an leathanach, nó ar leathanach bán nó ar rianpháipéar.

Comhlánaigh le peann gorm nó le peann dubh. **Ná scríobh le peann luaidhe ná le peann glóthai.** Freagair **gach ceann de na cúig cheist is fiche.**

Ba chóir do chuid oibre a thaispeáint go soiléir sna spásanna chuige sin mar is féidir go mbronnfar marcanna ar réitigh a bhfuil codanna díobh ceart.

Tá **cead** agat áireamhán a úsáid don pháipéar seo.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Déanfar Eilmintí Feidhmeacha a mheas sa pháipéar seo.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i **gceisteanna 1 agus 25.**

Ba chóir duit áireamhán, rialóir, compás, agus uillinnntomhas a bheith agat.

Tá an Bhileog Foirmlí ar leathanach 2.

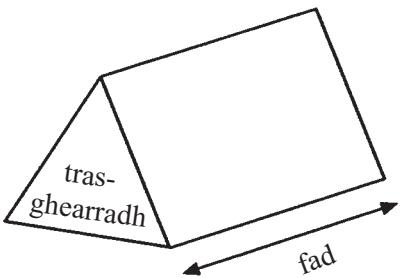
8123.02

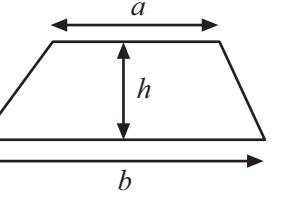
28GMT3101

Bileog Foirmlí

Toirt priosma = achar trasghearrtha × fad

Achar traipéisiam = $\frac{1}{2}(a+b)h$

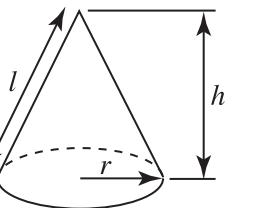
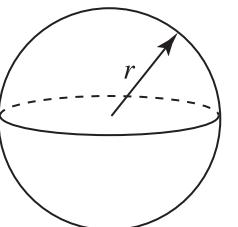

Toirt cóin = $\frac{1}{3}\pi r^2 h$

Achar dromchla chuartha cóin = $\pi r l$

Toirt sféir = $\frac{4}{3}\pi r^3$

Achar dromchla sféir = $4\pi r^2$

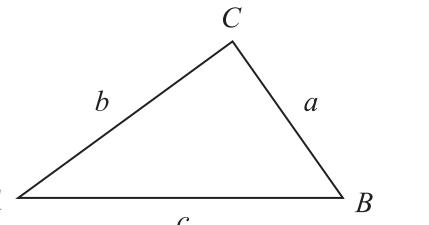

An chothromóid chearnach:

Faightear réitigh $ax^2 + bx + c = 0$,
an áit a bhfuil $a \neq 0$ tríd

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

I **dtriantán ABC ar bith**

Riaill an tSínis: $\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C}$

Riaill an Chomhshínis:

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A$$

Achar an triantáin = $\frac{1}{2} ab \sin C$

**1 Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa sa cheist seo.
Taispeáin do chuid oibre.**

Taispeánann na comharthaí thíos an praghas atá ar an tábla céanna in dhá shiopa éagsúla.

Sárphraghas

£640

**lascaine 15%
ar an phraghas
marcálte**

**An Praghas
Ceart**

£460

móide

20% CBL

Cé acu siopa ina raibh an praghas is saoire ar an tábla?

Mínigh do fhreagra.

Freagra _____ [6]

Iomlán Cheist 1

[Tiontaigh an leathanach

8123.02

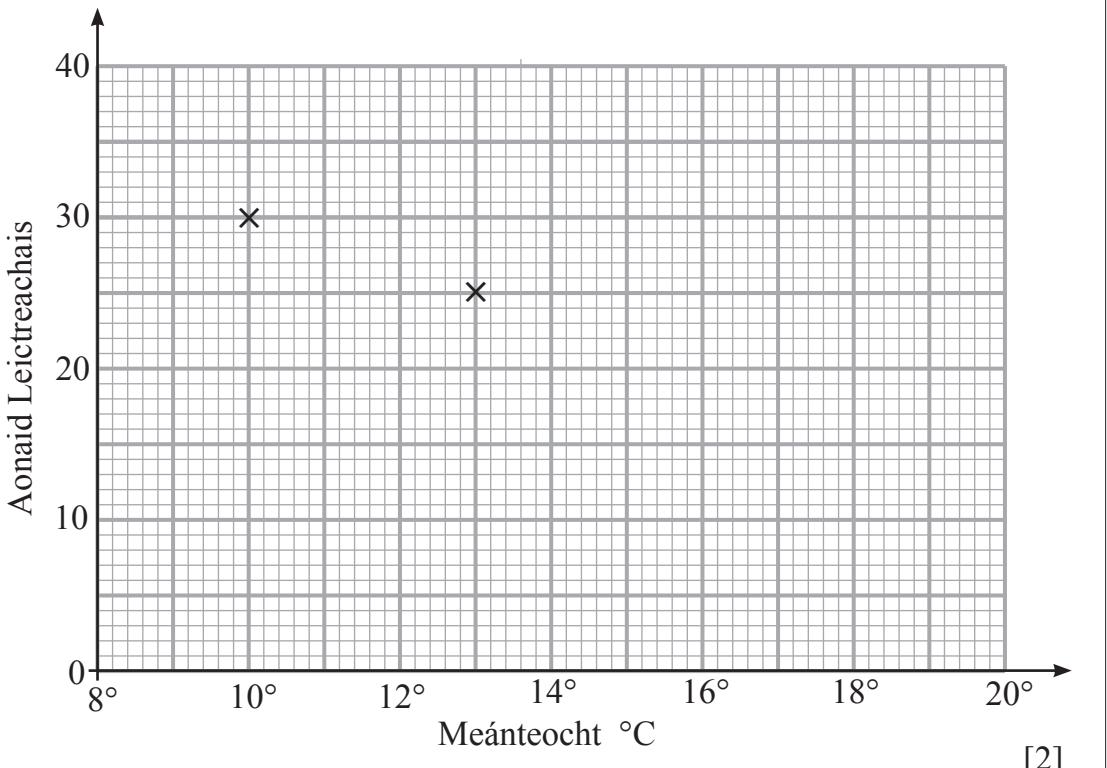

28GMT3103

- 2 Taispeánann an tábla líon na n-aonad leictreachais a úsáideadh le teach gloine a théamh ar ocht lá dhifriúla agus an mheánteocht do gach lá.

Meánteocht (°C)	10	13	15	12	14	20	17	19
Aonaid Leictreachais	30	25	22	26	20	14	17	15

- (a) Comhlánaigh an scaipléaráid thíos (tá an chéad dhá phointe breactha duit).

- (b) Cuir síos ar an chomhghaolú idir Meánteocht agus Aonaid Leictreachais.

Freagra _____ [1]

- (c) Tarraing líne an oriúnaithe is fearr ar an leáráid.

[1]

- (d) Bain úsáid as do líne oriúnaithe is fearr le meastachán a dhéanamh ar líon na n-aonad leictreachais a úsáideadh nuair a bhí an teocht ar 16°C .

Scrúdaitheoir Amháin

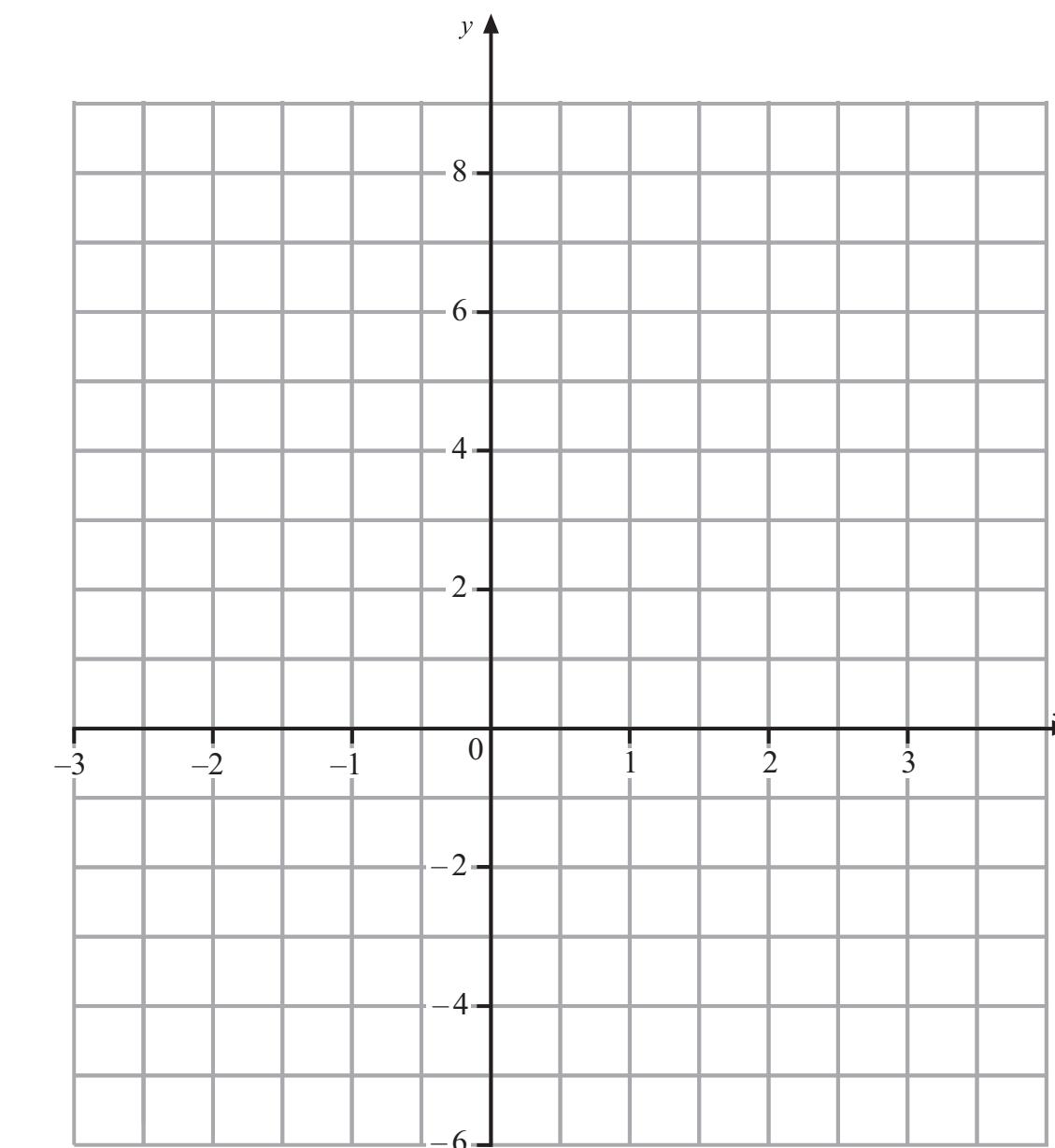
Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 2

Freagra _____ aonad [1]

3 Tarraing an graf de $y = 3 - 2x$ ar an eangach thíos.

[3]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna	Athmharc
----------	----------

Iomlán Cheist 3

[Tiontaigh an leathanach]

8123.02

28GMT3105

- 4 Is é 11.7 cm an ga ag ciornal.

Faigh imlíné an chiorcail.

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna	Athmharc

Freagra _____ [3]

Iomlán Cheist 4

- 5 (a) Cé acu de na codáin seo a leanas is cóngaraí do $\frac{1}{4}$ i dtaca le méid de?

$$\frac{3}{10} \quad \frac{7}{20} \quad \frac{4}{15} \quad \frac{17}{60}$$

Taispeán do chuid oibre.

Freagra _____ [2]

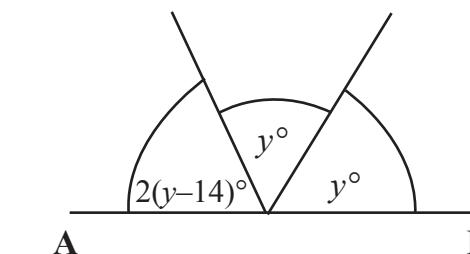
- (b) Scríobh an chiall atá le $0.\dot{5}\dot{7}$

Freagra _____ [1]

Iomlán Cheist 5

6 Is líne dhíreach í AB. Taispeántar 3 huillinn.

Níl an léaráid
tarraingte go
beacht

- (a) Scríobh cothromóid i dtéarmaí y.

Freagra _____ [1]

- (b) Réitigh do chothromóid le y a aimsiú.

Freagra $y =$ _____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 6

8123.02

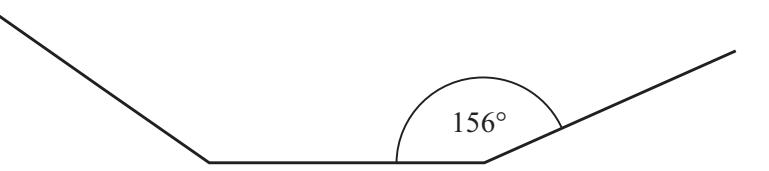
[Tiontaigh an leathanach

28GMT3107

7 Taispeánann an léaráid thíos cuid de pholagán rialta.

Tá gach uillinn inmheánach cothrom le 156° .

(a) Ríomh méid uillinn sheachtrach an pholagáin.

Freagra _____ $^\circ$ [2]

(b) Ríomh líon na sleasa atá ag an pholagán.

Freagra _____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna	Athmharc
----------	----------

Iomlán Cheist 7	

8123.02

28GMT3108

8 Fachtóirigh ina ionmláine

(a) $12p + 8$

Freagra _____ [1]

(b) $25 - a^2$

Freagra _____ [1]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 8

8123.02

[Tiontaigh an leathanach]

28GMT3109

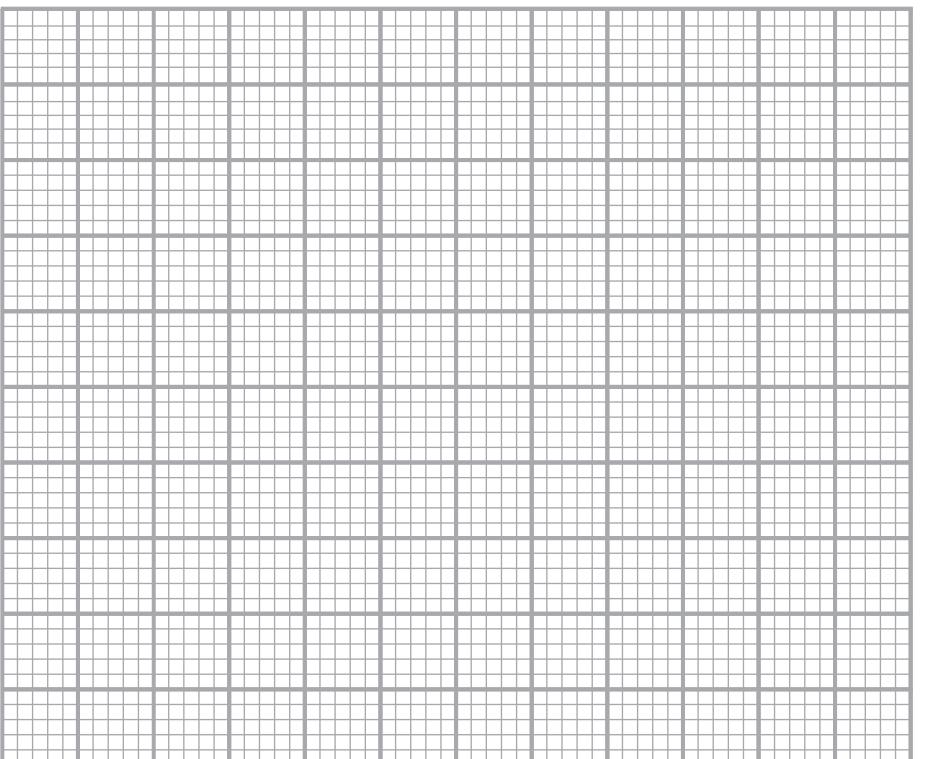
9 Taispeánann an tábla na marcanna a fuair rang cailíní i scrúdú.

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Marcanna	Líon na gcailíní
1–10	3
11–20	8
21–30	7
31–40	7
41–50	4
51–60	2

(a) Tarraing léaráid minicíochta ghrúpáilte.

[3]

8123.02

28GMT3110

(b) Scríobh an rang móduil.

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Freagra _____ [1]

(c) Ríomh meastacháin ar an mheánmharc sa scrúdú.

Freagra _____ [4]

(d) Cé acu grúpa ina bhfuil an marc aimheánach?

Freagra _____ [1]

Iomlán Cheist 9

[Tiontaigh an leathanach

8123.02

28GMT3111

Léiríonn an léaráid thusa suíomhanna dhá bhád, A agus B, san fharraige.

Is féidir an teach solais H, a fheiceáil ón dá bhád.

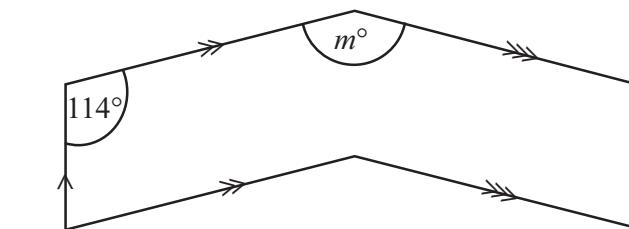
Is é 216° treo-uillinn an tí solais ó A.

Is é 278° treo-uillinn an tí solais ó B.

Ar an léaráid thusa, aimsigh agus marcáil suíomh an tí solais, H.

[2]

níl an léaráid
tarraingte
go beacht

Tá 3 phéire línte comhthreomhara agus líne amháin shiméadrachta ag an chruth thusa.

Tá uillin de 114° á taispeáint sa léaráid.

Faigh méid na huillinne lipéadaithe m .

Freagra $m = \underline{\hspace{2cm}}$ [2]

12 Simpligh $\frac{x}{4} - \frac{x}{6}$

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 12	

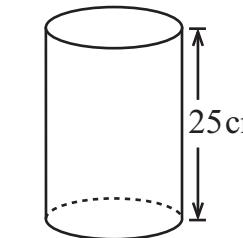
Freagra _____ [3]

- 13 Méadaíonn toirt an uisce in umar faoi 5% in aghaidh gach uair an chloig.
Ar 2pm tá 6000 lítear d'uisce san umar.
Cad é toirt an uisce a bheidh ann ar 5pm?

Freagra _____ lítear [3]

Iomlán Cheist 13

Tá toilleadh 3 lítear ag an sorcóir thusa. Tá sé 25 cm ar airde.

Faigh ga an tsorcóra.

Freagra _____ cm [4]

- 15 (a)** Tá an dá phointe A (6, 6) agus B (-4, 6) ceangailte le chéile le líne dhíreach.

Oibrigh amach comhordanáid x lárphointe na líne AB.

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna	Athmharc

Freagra lárphointe (_____, 6) [1]

- (b)** Is iad (6, -1) na comhordanáidí atá ag C. Is iad (-4, 6) na comhordanáidí atá ag B.

Ríomh fad na líne CB.

Freagra _____ [3]

Iomlán Cheist 15

16 Tá 16 chailín agus 14 buachaill i rang.

Tá trí dhuine dhéag de na cailíní deisealach agus tá aon duine dhéag de na buachaillí deisealach.

Cén céatadán den rang atá deisealach?

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Freagra _____ % [3]

Iomlán Cheist 16

17 Tá dalta ag dearadh ceistneora atá le comhlánú ag a cuid cairde. Ba mhaith léi a fháil amach faoi na gníomhaíochtaí éagsúla a dhéanann a cuid cairde i ndiaidh na scoile.

Dear ceistneoir fóirsteanach a bhfuil freagarbhoscaí cuí ann agus a chuirfeadh ar a chumas do **gach** dalta freagra a thabhairt.

[2]

Iomlán Cheist 17

[Tiontaigh an leathanach]

8123.02

28GMT3117

- 18** Scríobh 90 mar iolrach d'fhachtóirí príomha.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 18	

Freagra _____ [2]

- 19** Tá aon réiteach amháin ar $x^3 - 2x = 30$ ina luí idir 3 agus 4

Úsáid an modh de **thriail agus feabhsú** leis an fhreagra a fháil ceart go dtí aon ionad de dheachúlacha.

Taispeáin do chuid oibre uilig.

Freagra $x =$ _____ [3]

Iomlán Cheist 19

20 (a) Forbair agus simpligh

(i) $6(y + 3) - 2(2y + 3)$

Freagra _____ [2]

(ii) $(x - 3)^2$

Freagra _____ [2]

(b) Scríobh an n th téarma den seicheadamh

2,   8,   14,   20, ...

Freagra _____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 20

8123.02

[Tiontaigh an leathanach

28GMT3119

© iStockphoto / Thinkstock

Tá cathaoir ar díol i saor-reic ar £52.48. Is sábháil de 18% ar an phraghas tosaigh é seo.

Cad é an praghас tosaigh a bhí ar an chathaoir?

Freagra £ _____ [3]

8123.02

28GMT3120

- 22 (a) Faigh luach ar $\frac{3}{4} + 2\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{3}$ agus tabhair do fhreagra mar uimhir mheaschta.

Taispeán do chuid oibre uilig.

Freagra _____ [2]

- (b) Faigh an t-iolraí coiteann is lú (ICL) de 48 agus de 80

Freagra _____ [2]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 22

[Tiontaigh an leathanach

8123.02

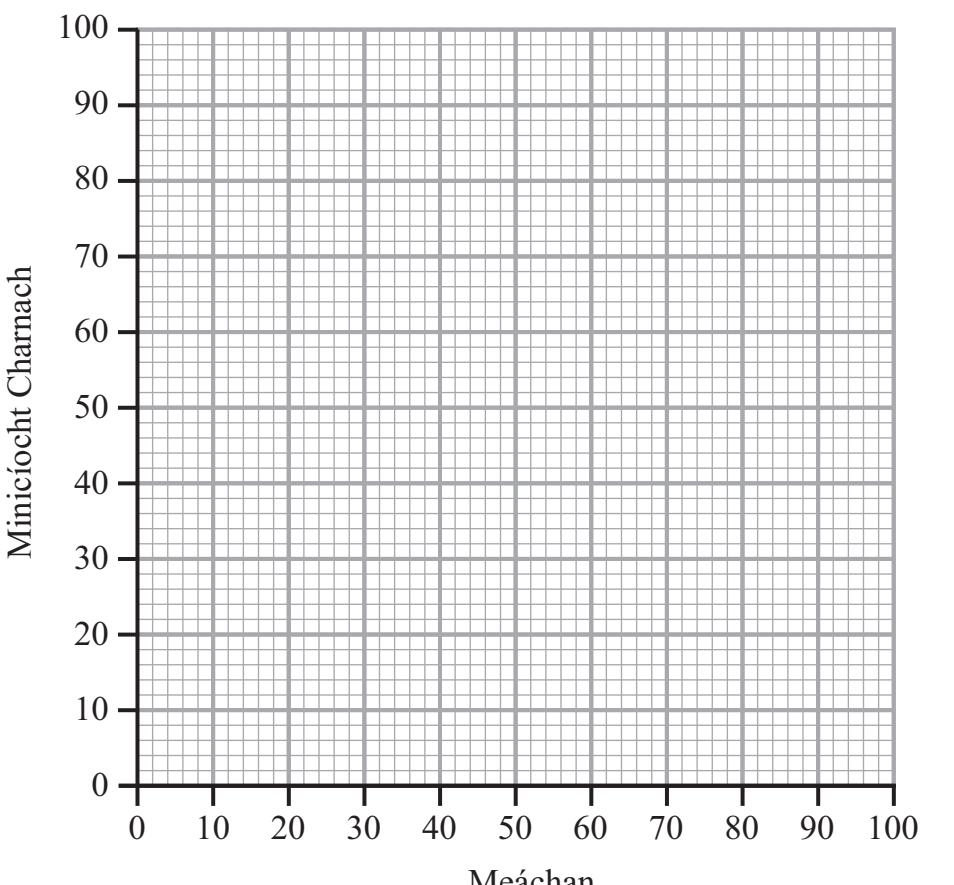
28GMT3121

- 23 Rinneadh prátaí a chruinniú as 100 gairdín. Taispeántar meáchain na bprátaí sa tábla.

Meáchain (m kg)	Minicíocht	Minicíocht Charnach
$0 < m \leq 10$	4	4
$10 < m \leq 20$	8	
$20 < m \leq 30$	11	
$30 < m \leq 40$	13	
$40 < m \leq 50$	10	
$50 < m \leq 60$	32	
$60 < m \leq 70$	10	
$70 < m \leq 80$	8	
$80 < m \leq 90$	4	

(a) Comhlánaigh colún na Minicíochta Carnaí sa tábla. [1]

(b) Uaidh sin, tarraing graf na Minicíochta Carnaí ar na haiseanna thíos.

[3]

(c) Úsáid do ghraf comhlánaithe,

- (i) leis an mheáchan airmheánach a aimsiú,

Freagra _____ kg [1]

- (ii) leis an raon idircheathairíleach a aimsiú,

Freagra _____ kg [2]

- (iii) le measúnú a dhéanamh ar líon na ngairdíní inar táirgeadh meáchain 45 kg ar a laghad.

Freagra _____ [2]

24 (a) Réitigh na comhchothromóidí

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna	Athmharc
----------	----------

$$\begin{aligned}2x - 4y &= 10 \\3x + 2y &= 7\end{aligned}$$

Taispeán do chuid oibre.

Ní ghlaicfar le réiteach a fhaightear le triail agus feabhsú.

Freagra $x = \underline{\hspace{2cm}}$, $y = \underline{\hspace{2cm}}$ [3]

(b) Réitigh an chothromóid $\frac{x-1}{3} + \frac{3x-2}{4} = \frac{4}{3}$

Taispeán do chuid oibre.

Ní ghlaicfar le réiteach a fhaightear le triail agus feabhsú.

Iomlán Cheist 24

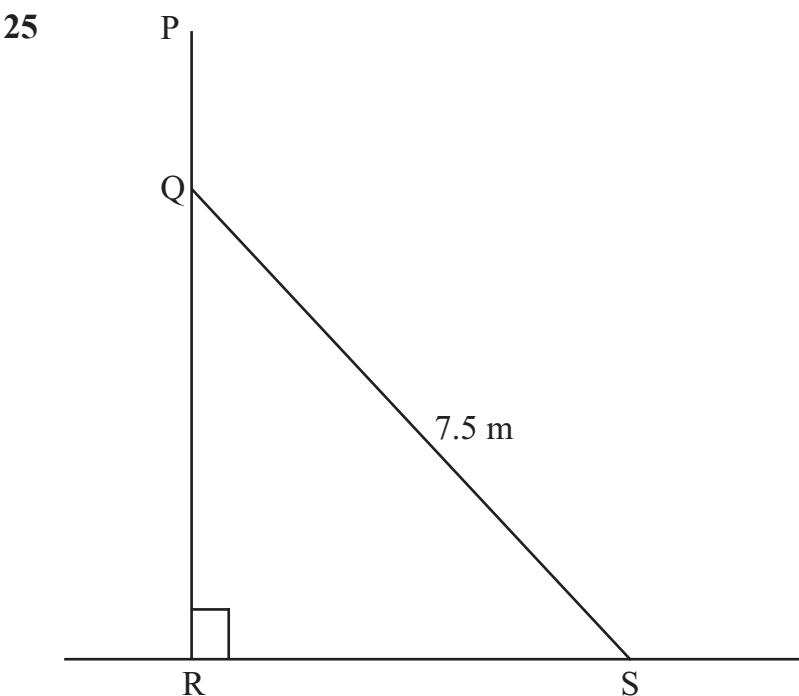
Freagra $x = \underline{\hspace{2cm}}$ [4]

**Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa sa cheist seo.
Taispeán do chuid oibre.**

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Léiríonn an léaráid balla ceartingearach PQR.

Is talamh cothrománach í RS.

Is taca miotail dar fad 7.5 méadar é SQ.

Is é 10 méadar airde an bhalla.

Caithfidh PQ a bheith 3 mhéadar ar fad ar a laghad le go mbeadh an taca éifeachtach.

Nuar a bheidh an uillinn RSQ = 67° , beidh an taca éifeachtach. Léirigh sin.

[4]

Iomlán Ceist 25

8123.02

28GMT3125

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

8123.02

28GMT3126

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

8123.02

28GMT3127

Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	

Marc Iomlán	
----------------	--

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.

I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagháil a dhéanamh le húníneáil cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

8123.02

28GMT3128